

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 16. oktobra 2017. godine
Br. ref.: RK 1139/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KIo8/17

Podnosilac

N. S.

Ocena ustavnosti
rešenja CN. br. 89/2015 Osnovnog suda u Mitrovici
od 14. avgusta 2015. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo N. S. iz Mitrovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje CN. br. 89/2015 Osnovnog suda u Mitrovici, kojom je priznata odluka strane države.
3. Podnosilac zahteva navodi da je indirektno obavešten o sadržaju te odluke 20. januara 2017. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom su podnosiocu navodno povređena prava garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
5. Podnosilac takođe traži da se njegov identitet ne objavi u javnosti.

Pravni osnov

6. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 1. februara 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 20. marta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Almira Rodriguesa za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Bekim Sejdiu.
9. Dana 11. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i 19. aprila 2017. godine je poslao kopiju zahteva Osnovom sudu u Mitrovici.
10. Dana 4. septembra 2017. godine, podnosilac je podneo dodatna dokumenta Sudu, tj. odluku br. 5799 Okružnog suda u Tirani i istu odluku overenu od notara u Prištini.
11. Dana 5. septembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 3. decembra 2012. godine, Okružni sud u Tirani je (odluka 5799) razveo brak između podnosioca zahteva i njegove bivše supruge.
13. Neodređenog datuma bivša supruga podnosioca zahteva, koja je državljanka Albanije, je podnela predlog Osnovnom sudu u Mitrovici da joj se prizna odluka albanskog suda.

14. Dana 14. avgusta 2015. godine, Osnovni sud u Mitrovici je (rešenje CN. br. 89/2015), „*utvrdio da je predlog osnovan*“ i priznao odluku Okružnog suda u Tirani „*u smislu člana 86-101 Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja i na osnovu uzajamnosti*“.

Navodi podnosioca

15. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenim odlukom povređena ustavna prava garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava.
16. Podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na jednakost pred zakonom, „*jer mi je ignorisana činjenica da sam državljanin Kosova, dok je sud u međuvremenu uzeo u obzir stranu koja nije državljanin Kosova kao državljanina Kosova*“.
17. Podnosilac zahteva u nastavku tvrdi povredu prava na pravna sredstva, jer nije imao pravo na žalbu na „*odluku koja može da proizvede pravne posledice za mene kao državljanina Kosova*“.
18. Podnosilac zahteva navodi da „*[je] konačna odluka doneta pre 2 godine od strane Osnovnog suda u Mitrovici*“ i „*Nisam je uopšte primio, a saznao sam 20.01.2017. godine*“.
19. Podnosilac zahteva traži da se njegov identitet ne objavi u javnosti, „*jer je moje ime irelevantno za rešavanje slučaja i publicitet na indirektan način može da utiče na moju decu*“.
20. Podnosilac zahteva zaključuje, tražeći od Suda „*da proglasi nevažećem rešenje stranog suda (...), jer ga je usvojio, kršeći postupak i odredbu zakona na snazi*“.

Prihvatljivost zahteva

21. Sud se poziva na član 46. [Prihvatljivost], koji propisuje:

“Ustavni sud prima i procesuirá podneske podnešene na osnovu člana 113, stava 7 Ustava Republike Kosovo, ukoliko utvrdi da su ispunjeni zakonski uslovi”.

22. Dakle, Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje utvrđene u Zakonu i predviđene u Poslovniku.

23. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuje:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
(...)”*

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom."

24. Sud se poziva i na član 47 (2) Zakona, koji propisuje:

"[...] Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva."

25. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) (b) Poslovnika, koje propisuje:

"(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

(b) samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke".

26. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da ga Osnovni sud nije obavestio o rešenju CN. br. 89/2015 od 14. avgusta 2015. godine; on je indirektno saznao o sadržaju rešenja tek nakon dve godine i, kao posledica toga, on nije imao pravo na žalbu.

27. Pored toga, podnosilac zahteva je naveo da „pravosnažna odluka od pre 2 godine (...) ne može da se tretira na istom nivou suda a ni u apelacionom sudu. Dakle, jedini meritorni sud je Ustavni sud“.

28. Međutim, Sud primećuje da je podnosilac zahteva nakon što je indirektno obavešten o sadržaju rešenja CN. br. 89/2015 od 14. avgusta 2015. godine Osnovnog suda u Mitrovici, mogao barem da traži od Osnovnog suda u Mitrovici da ga zvanično obavesti o navedenom rešenju ili da izjavi žalbu Apelacionom sudu.

29. Dakle, Sud smatra da je podnosilac zahteva imao na raspolaganju pravna sredstva pred redovnim sudovima koja su bila delotvorna i koja su mogla da isprave navodne povrede, ali on to nije uradio.

30. Štaviše, Sud ponavlja da sredstvo koje je dostupno prema primenjivom zakonu ne može da se smatra neefikasnim, a da podnosilac zahteva nije čak ni pokušao da ga iscrpi i vidi da li proizvodi rezultate.

31. Dakle, Sud u nastavku smatra da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su mu bila dostupna prema primenjivom zakonu na Kosovu. Vidi: slučaj Ustavnog suda br. KIO7/09, *Demë i Besnik Kurbogaj*, rešenje o neprihvataljivosti od 19. maja 2010. godine, stavovi 28-29).

32. U tom smislu, Sud ponavlja da princip supsidijarnosti i pravilo iscrpljivanja pravnih sredstava prema članu 113 (7) Ustava, članu 47. Zakona i pravilu 36 (1) (b) Poslovnika, obavezuje one koji žele da podnesu svoj slučaju Sudu da prethodno iskoriste sva delotvorna sredstva koja su propisana zakonom.

33. U stvari, princip i pravilo su zasnovani na pretpostavci da postoji delotvorno sredstvo na raspolaganju u pogledu navodne povrede pred redovnim sudovima.

Dakle, mehanizam zaštite utvrđen Konvencijom je supsidijaran redovnom sudskom sistemu koji štiti ljudska prava. Vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP, *Akdivar i drugi protiv Turske*, 16. septembra 1996. godine, stav 51 i *Handyside protiv Ujedinjenog kraljevstva*, 7. decembar 1975. godine, stav 48; vidi i slučaj Ustavnog suda KI42/15 od 4. jula 2016. godine, stavovi 34 i 35.

34. Gore navedene ocene su u skladu sa jurisprudencijom ESLJP, koji je utvrdio da “*podnositeljka zahteva nikada nije pokrenula ovu žalbu (...). Stoga, ova žalba mora da se odbije zbog neiscrpljenja nacionalnih pravnih sredstava (...)*”. Vidi: slučaj ESLJP, *Eržebet PAP protiv Srbije*, predstavka br. 44694, 21. jun 2011. godine, stav 3.
35. Štaviše, Sud smatra da dodatna dokumenta koja je podnosilac dostavio 4. septembra 2017. godine ne utiču na dosadašnje analize.
36. Dakle, Sud smatra da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom i utvrđuje da nije ispunio uslove prihvatljivosti propisane Ustavom, dalje utvrđene Zakonom i predviđene Poslovnikom.
37. Shodno tome, u skladu sa članom 113 (7) Ustava, članom 47 (2) Zakona i pravilom 36 (1) (b) Poslovnika, Sud utvrđuje da je zahtev neprihvatljiv.

Zahtev za neobjavlivanje identiteta

38. Sud podseća da je podnosilac zahteva tražio da mu se ne otkrije identitet u javnosti, “*jer je moje ime irelevantno za rešavanje slučaja i publicitet na indirektan način može da utiče na moju decu*”.
39. U tom smislu, Sud se poziva na pravilo 29 (6) Poslovnika, koje propisuje:

“Stranka koji podnosi podnesak može tražiti da se njegov ili njen identitet javno ne objavi i treba navesti razloge svog zahteva. Sud može odobriti zahtev ako utvrdi da su razlozi dobro osnovani.”
40. Sud se takođe poziva i na član 8 (1) Konvencije o pravima deteta, koji propisuje:

Strane ugovornice se obavezuju da poštuju pravo deteta na očuvanje identiteta, uključujući državljanstvo, ime i porodične odnose u skladu sa zakonom, bez nezakonitog mešanja.
41. Sud smatra da u porodičnom slučaju javnost može, čak indirektno, uticati na identitet, ime i porodične odnose dece.
42. Dakle, u skladu sa članom 8 (1) Konvencije o pravima deteta i pravilom 29 (6) Poslovnika, Sud odobrava, kao očigledno osnovan, zahtev podnosioca da se njegov identitet ne objavi u javnosti.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47 Zakona i pravilima 36 (1) b) i 56 (b) Poslovnika o radu, dana 5. septembra 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

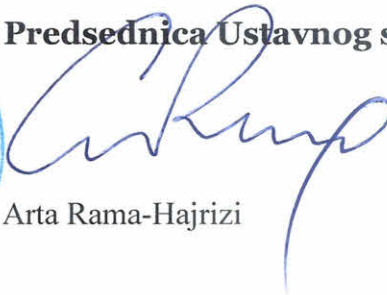
Sudija izvestilac

Almiro Rodrigues

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi